

vindt men op het jaar 1270 reeds tienden vermeld van het Nieuwe land van Cralingen, dat is het aan Rubroek grenzende land tusschen Honingen en de Cralingschevaart.

II. DE AMBACHTEN

Bij een nadere beschouwing van de ambachten, die voor de topografische kennis van Rotterdam belang hebben, zij voorop gesteld dat deze ambachten gelijktijdig waren èn politieke èn waterstaatkundige eenheden, waarvan echter de grenzen elkaar, zooals hierboven reeds bleek, niet altijd dekten. En hoewel de staatkundige positie ons niet onverschillig kan zijn, is het hier toch voornamelijk te doen om de waterstaatkundige gesteldheid, die, behoudens enkele wijzigingen, een meer permanent karakter toont dan de politieke.

Ten zuiden van de oudste bedijking lagen in het oosten de buitengronden van het ambacht van Cralingen met het slot Honingen, volgens Van der Sluys in 1233 gebouwd door Hugo van Cralingen, volgens Craandijk¹⁾ vóór 1260 door Ogier van Wateringen; het lag zooals beiden vaststellen buitendijks en kwam naar Lois zegt, eerst binnendijks in 1282 „als de dijken van den Cortenoord tot door Rotterdam wederom wel opgedijkt wierden”²⁾.

Dit alles onder het noodige voorbehoud aanvaardende, mag men aannemen dat ook hier in de eerste helft van de 13e eeuw nog alleen een zomerkade gevonden werd, want de oude kern van het ambacht van Cralingen, mèt het dorp, lag ten noorden van den ouden dijk, van 's-Gravenweg³⁾ en waterde rechtstreeks op de Merwe uit; naar het mij wil voorkomen aan de westzijde, op de plaats waar, vermoedelijk bij indijking van de buitengronden, de Cralingsche vaart gegraven werd, dat is op de scheiding van Cralingen en Rubroek. Eerst in de 16e eeuw kreeg het ambacht van Cralingen uitwatering op de Rotte, zoodat het aanvankelijk dan

1) Rott. Hist. bladen II blz. 564.

2) Vergelijk het Charter van Floris V d.d. 8 Sept. 1281 betreffende het herstel der waterkeeringen, als bijlage nr. IV overgenomen achter de Kroniek van Rotterdam.

3) Zie o.a. A. van Lommel S. J., Bijdrage tot de geschiedenis der gemeente Kralingen.